

TAINA SAMPAKOSKI

Juoksija

JUOKSIJA

Taina Sampakoski

JUOKSIJA

ELÄMÄKERTAROMAANI

© 2021 Sampakoski, Taina

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

Kannen kuva: Urheilumuseo

ISBN: 9789528044154

*Väinölle,
juoksijan kaimalle*

OSA I

Juoksija

1.

Virolahti 2002

Väinö Koskela rasvaa polkupyöränsä ketjut. Hän sovittaa kypärän remmin leukansa alle, asettaa toisen jalkansa polkimelle ja potkaisee pyörän vauhtiin. Valtatielle päästyään hän arvioi tuulen suunnan. Tänään tuulee idästä. Väinö valitsee menosuunnaksi vastaisen, jotta tuuli kotiin tullessa olisi myötäinen.

Väinö ei pidä kiirettä. Hän polkee ylämäet tasaista tahtia ja alamäissä hellittää. Polkee eteenpäin, viisi, kymmenen, kaksikymmentä kilometriä ja kääntyy sitten hiekkatielle. Jatkaa, kunnes tien reunassa loistaa keltaisella varoitus-
taululla punainen kämmen: Asiaton oleskelu rajavyöhykkeellä kielletty.

Väinö laskeutuu alas pyöränsä päältä ja pyyhkii nenäliinalla hikeä otsaltaan. Pienen peltoaukean takana näkyvä metsän reuna kuuluu Venäjälle. Juuri sen metsikön takana muutaman sadan metrin päässä oli Ylä-Urpalan kylä, ny-

kyiseltä nimeltään Torfjanovka. Siellä sijaitsi myös Väinön lapsuudenkoti, vanha Mäntylä.

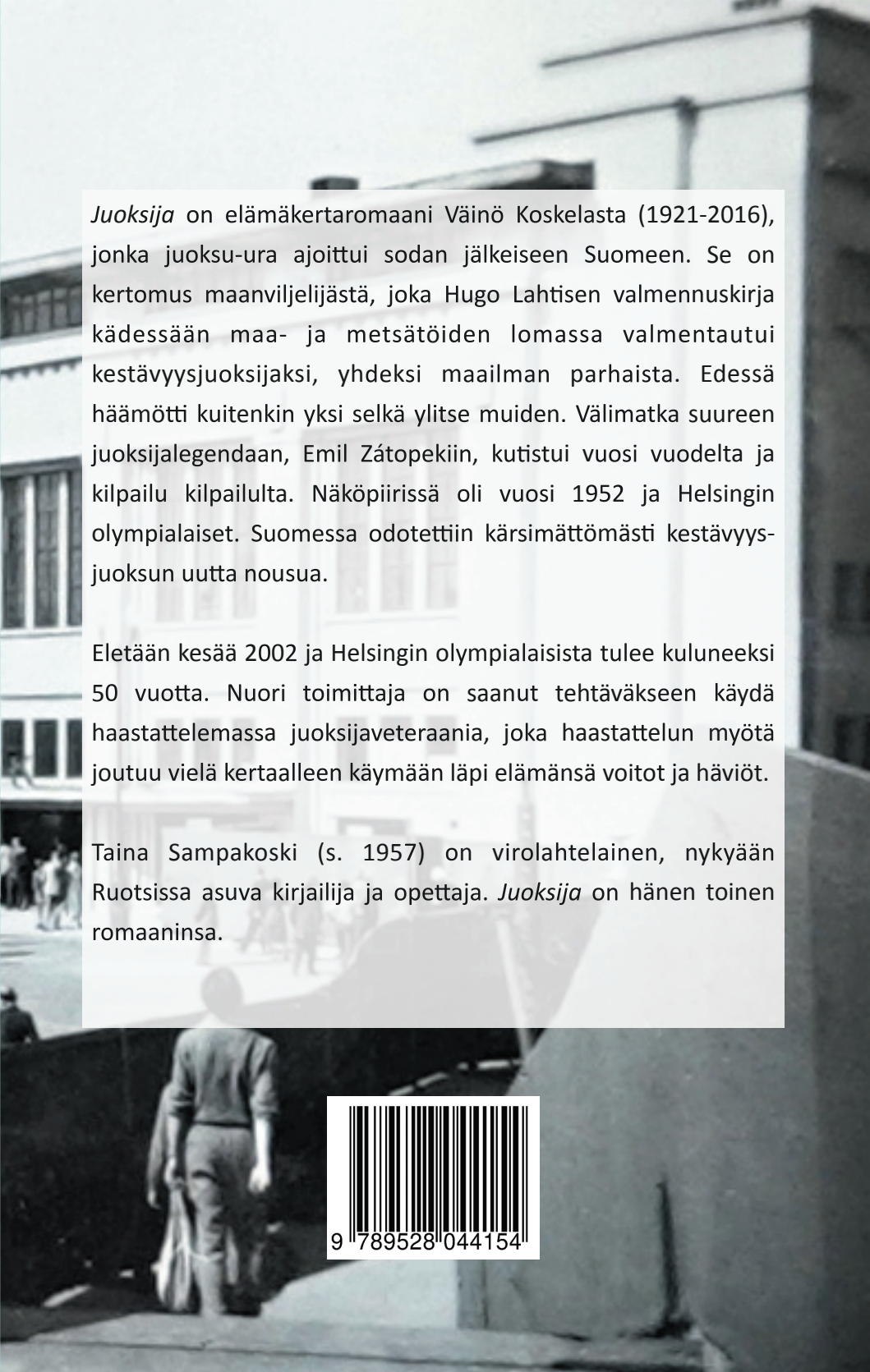
Siitä, kun Väinö joutui lopullisesti jättämään kotinsa, tulee kohta kuluneeksi kuusi vuosikymmentä. Eikä se ole aika eikä mikään. Näin jälkeinpäin ajateltuna. Jokainen tien mutka ja pellon piennar on selvänä hänen muistissaan. Vuosi vuodelta muistikuvat terävöityvät, tuoksut voimistuvat ja vanhat kuvat kirkastuvat. Välimatka menneeseen kutistuu sitä mukaa kun aikaa kuluu.

Kylän poikia juoksee hiekkatietä pitkin uimapaikalle. Pojat eivät kiinnitä huomiota vanhaan, polkupyöräänsä nojaavaan mieheen. Väinön pää täyttyy poikien äänistä ja hän siirtyy ajatuksissaan Ylä-Urpalaan.

Nuori vaaleahiuksinen poika, kymmenvuotias suunnilleen, juoksee Urpalanjoelle, riisuu vauhdissa paitansa, heilauttaa kättään ja huutaa jotain pojille, jotka ovat jo uimassa kauempana. Poika hyppää Nippukiveltä veteen, kauhoo muutaman vedon, nousee vedestä ja juoksee sitten koulun urheilukentällä muutaman rata kierroksen.

*

Eletään 1930-luvun alkua. Opettaja Piiparinen laskeutuu kansakoulun portaita lierihattu päässä ja sekuntikello kä-

Juoksija on elämäkertaromaani Väinö Koskelasta (1921-2016), jonka juoksu-ura ajoittui sodan jälkeiseen Suomeen. Se on kertomus maanviljelijästä, joka Hugo Lahtisen valmennuskirja kädessään maa- ja metsätöiden lomassa valmentautui kestävyysjuoksijaksi, yhdeksi maailman parhaista. Edessä häämötti kuitenkin yksi selkä ylitse muiden. Välimatka suureen juoksijalegendaan, Emil Zátopekiin, kutistui vuosi vuodelta ja kilpailu kilpailulta. Näköpiirissä oli vuosi 1952 ja Helsingin olympialaiset. Suomessa odotettiin kärsimättömästi kestävyysjuoksun uutta nousua.

Eletään kesää 2002 ja Helsingin olympialaisista tulee kuluneeksi 50 vuotta. Nuori toimittaja on saanut tehtäväkseen käydä haastattelemassa juoksijaveteraania, joka haastattelun myötä joutuu vielä kertaalleen käymään läpi elämänsä voitot ja häviöt.

Taina Sampakoski (s. 1957) on virolahtelainen, nykyään Ruotsissa asuva kirjailija ja opettaja. *Juoksija* on hänen toinen romaaninsa.

9 789528 044154